

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI

Aşağıdaki sorularımın Cumhurbaşkanı Yardımcısı **Sayın Fuat OKTAY** tarafından Anayasa'nın 98' inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. ve 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Prof. Dr. Mahmut TOĞRUL

TBMM İdare Amiri

Gaziantep Milletvekili

Türkiye'de alkollü içki ürünlerindeki vergi oranı, dünyanın en yüksek oranı olarak kayıtlara geçmektedir. Oysaki Anayasa'nın 'Vergi ödevi' başlıklı 73'üncü maddesi, 'Herkes, kamu giderlerini karşılamak üzere, mali gücüne göre, vergi ödemekle yükümlüdür. Vergi yükünün adaletli ve dengeli dağılımı, maliye politikasının sosyal amacıdır' ifadelerini içermektedir. Dolayısıyla alkollü içki'deki vergi yükü Anayasa'daki adaletli ve dengeli dağılım ilkelerine de aykırıdır.

AKP, iktidara geldiği 2002 yılından itibaren alkollü içkilerden alınan ÖTV ve KDV'yi sürekli artırdı. Bugün 70'lik bir rakının fiyatının yaklaşık yüzde 70'i vergilerden oluşuyor. İktidarın siyasal tercihi sonucu fiyatlar bu kadar yüksek olunca da düşük gelirli tüketiciler, sahte ve kaçak alkol tüketimine yöneliyor. Alkollü içki fiyatlarında yaşanan artışla birlikte kaçak içki üretimi ve alkollü içki kaçakçılığı nedeniyle hayatını kaybeden insan sayısındaki artış endişe verici boyutlara ulaşmıştır.

Ölüme ve nörolojik hasara yol açan içki zehirlenmeleri (etil alkol, metil alkol, izopropil alkol) son on yılda sık yaşanan bir toplumsal sorun haline gelmiştir. Alkollü içeceklerden alınan yüksek ÖTV nedeniyle standart dışı üretim yapılan işletmelerde kullanılan metil alkol sebebiyle onlarca yurttaşımız hayatını kaybetmektedir. Gün geçmiyor ki neredeyse her gün kamuyonda sahte ve kaçak içki kullanımından kaynaklı ölüm haberleri duyuyoruz. Türkiye geneli olduğu gibi Gaziantep'te sürekli kaçak içki kullanımından kaynaklı yurttaşların hayatını kaybettiğini, zehirlendiğini ve çeşitli sağlık sorunları yaşadıklarını görüyoruz.

Alkollü içki kaçakçılığı ülke ekonomisini de ciddi boyutta zarara uğratmaktadır. Sayıştay, 2019 yılı Tarım ve Orman Bakanlığı denetim raporunda, etil alkolün piyasada satılması sonucunda merdiven altı veya vatandaşların kendi alkollü içeceklerini imal etmesiyle amaç dışı alkol kullanımına ilişkin önleyici kontrollerde yetersiz kalındığı ve idarenin büyük meblağlarda gelir kaybına uğradığı tespit etmiştir. Denetim raporunda ayrıca 2018 yılında 50 milyon litre olan yurt içi alkollü içki üretiminin 2019 yılında 40 milyon litre seviyesinde gerçekleştiği ve sadece Özel Tüketim Vergisi (ÖTV) kaybının 2019 yılı için en az 1,56 milyar TL'ye ulaştığı ifade edilmiştir.

Bu bağlamda;

- 1- 2002'de alkolü içkilerden alınan vergi ne kadardı? 2002 den günümüze Alkolü içkilerden alınan vergi oranları nasıl değişmiştir?
- 2- 2002'den günümüze alkolü içeceklerden ne kadar vergi geliri elde edilmiştir? 2002'den günümüze kaçak alkolü içeklerden kaynaklı ne kadar vergi kaybı yaşanmıştır?
- 3- Türkiye, alkollü içeceklerde ÖTV yüksekliği açısından dünyada 6. sırada yer almaktadır. Alkollü içeceklere yönelik ÖTV ve KDV oranlarını aşağıya çekmeyi düşünüyor musunuz?
- 4- ÖTV ve KDV oranlarını düşürerek, vatandaşın sahte içki üretmesini engelleyecek misiniz?
- 5- 20002'den günümüze Türkiye geneli ve Gaziantep'te tüketilen alkolü içecekler ne kadardır?
- 6- Türkiye ve Gaziantep'te tüketilen etil alkol tüketiminin 2002'den günümüze yıllara göre değişimi nasıldır?
- 7- Sahte içki satan tacirlere yönelik son on yılda kaç operasyon gerçekleştirildi? Bu operasyonlardan kaç Gaziantep'te gerçekleştirildi? Operasyonlar sonucunda kaç kişi gözaltına alındı ve tutuklandı?
- 8- Türkiye geneli son on yılda kaç ton sahte içki ele geçirildi? Ele geçirilen sahte alkolü içeceklerin ne kadarı Gaziantep'te ele geçirildi?
- 9- Türkiye geneli son on yılda Kaçak içki ölümlerine bağlı olarak kaç kişi hayatını kaybetmiştir? Gaziantep'te kaç kişi hayatını kaybetmiştir?